

Tanügy.

Ma egy hete tartattak meg városunk alsó- és középtanodáiban a zárútnépek, mely alkalommal, a bizonyítványok, értesítők és jutalmak kiosztattak s ezzel ismét egy tanév fejeztetett be.

Az értesítők hozzátk is beküldezték, azokat kivonatolva ismertettük.

Első helyen említjük meg a ciszterci rend kati. főgymnásiumának értesítőjét. Ez értesítő elején: „A szülő és tanfőru” ezim alatt az intézet derék igazgatójának, dr. Szalay Alfrédnek mély filozófiával teli pedagógiai tanulmánya olvasható. Ezt követi a tanári kar névsora és tanrendje. Az idei tanév alatt tizenhat tanár, ide számítva az igazgatót is — működött a tanuló ifjúság kiképzésén. Közülük négy világi. Az értesítő nagy részét a tanév alatt követett tanterv reorganizációja foglalja el és az intézet kebelében élő és virágzó egyesületek: az „Ónképző kör” — „Segélyző egyesület” jelentése; végül a tanuló név- és érdemsorozata. Az intézetbe iratkozott 428 tanuló, 2 meghalt, 32 elmaradt; rom. kath. 319, görög k. 1, helvét v. 7, ágostai 9, héber 58; nyelvre nézve: magyar 178, magyar-német 187, magyar-német-tót 23, magyar-horvát 6; előmenetelre nézve: 318 haladó, 76 másodrendű. — Az érettségi vizsgálatra jelentkezett 43, éretnek nyilváníttatott 35. — Az ifjúság szabályos felvétele a jövő 1883/4-ki tanévre augusztus 30., 31. és szeptember hó 1-én történik.

A magyar királyi állami főreáliskola értesítőjét Requini Géza, a földrajz s történelem tanárának hisztórikó-geográfiko értekezése nyitja meg. Következnek a tanodai értesítések: Visszapillantás a lefolyt tanévre. A tanári testület. Bevégzett tanulmányok. Iskolai egyesületek, stb. stb. A tanuló név- és érdemsorozata. — Az intézetbe iratkozott 208 tanuló, elmaradt 19; rom. kath. 125, gör. kel. 2, helv. v. 7, ágostai 9, héber 65; nyelvre nézve: magyar 47, magyar-német 143, magyar-német-horvát 12, magyar-német-szerb 4, német-olasz 2; előmenetelre nézve: 199 haladó, 9 elbukott. Az érettségi vizsgálatra jelentkezett 19, éretnek nyilváníttatott 17. — Az ifjúság szabályos felvétele a jövő 1883/4-ki tanévre augusztus hó 29., 30. és 31-én történik.

A községi népiszkola értesítőjében, a polgári leányiskola, a belvárosi s külvárosi elemi fiú- és leányiskolák tanulóinak név- és érdemsorozata foglaltatik. A polgári leánytanoda I. osztályában 15 tanuló volt, a második osztályban 23; vallásra nézve: rom. kath. 17, héber 4, ágostai 1, helv. v. 1; nemzetiségre nézve: 21 magyar, 2 német; előmenetelre nézve: 11 kitűnő, 12 jeles, 14 I. rendű. — A belvárosi elemi iskola hat osztályába járt 445 tanuló. A budai külvárosi sörház-utcai tanodába 239 fiú, 124 leány; a felső vámház-utcai tanodába 275 fiú, 274 leány. A szigeti külvárosi tanodába 285 fiú, 215 leány.

Verner Magdolna nyilv. joggal felruházott leánynevelő tanítóné, mint minden évben, úgy az idén is adott ki értesítőt, mely a növendékek név- és érdemsorozatából áll. A hat osztályból álló intézetbe

A modern nevelés áldozata.

(Nevelésügyi társaságok.)

Igen szellemesen hasonlított egy ember valaki a tanító hivatalt az orvos hivatásához. Mert valamint ennek betegének, az orvoszerelkésztésénél nagy gondot kell fordítani a test és lélek minden szervetére, úgy a tanítónak is a szellemi tudomány tapasztert viszonyítani kell a gyermek test és lélek alakához.

Mert valamint a kertésznek, ha az valamely exotikus növényt egy kertbe átültetni kíván, okvetlen számot kell vetni arról, hogy vajlon ama idegen növény természetét megelégedik-e a klimatikus viszonyokkal és így a tanítónak is az átültetendő tudomány felett éles bírálatot kell tartania, hogy vajlon az a gyermek erejéhez való-e. És ha erről megfellekedik, úgy a munka tövisei közt vért izzadott keze háladatlan és áldástalan munkát visz véghez.

Nem tagadható azért, hogy a tanító működése a szó legteljesebb értelmében hasonlít az orvos és kertész munkásságához, de nem tagadható az sem, hogy az elsőhöz hasonlító tudományos színezettel bír, mert a körülmény, melylyel működését fogantatja teszi, tudományal töve, tudományra vezető tanulóit, míg a másik a gyakorlat mestere, a gyakorlat emberéhez enged mutatni.

Es ezen jelzést ép úgy nem lehet elvitatni, a falusi tanítótól, mint ahogy megérdemli az egyetemi tanszéken ülő tanár. Egy eszközzel, a nevelés és tanításnál, küzdenek egy célért, a: tudomány fokáért. Különbség köztük csak az ut, a módszer, melyet a cél eléréséig követnek és az anyag, mely vagy: zu gross vagy zu miniatura öleltek fel.

De valamint minden tudományal akadnak álbólcselők, kik ferde nézetekkel csak ártalmára vannak a józan irányu fejlődésnek, úgy a pedagógiai tudomány sem zárhatja ki kebeléből a felületes ismeretű laikusokat, kik úgyzólván nézetekkel csak a látszatnak hizelegnek, de tulajdonképen törekvésük a tönkretetésben koncentráldók.

Es ezen veszedelmes laikusok, a „modern” nevelés után sáhajtozó szülők.

iratkozott 72 tanuló, vallásra nézve: rom. kath. 53, ágostai 1, héber 18; nemzeti- ségre nézve: magyar 53, német 19; előmenetelre nézve: kitűnő 17, jeles 27, elsőrendű 27, rendkívüli 3, kimaradt 1.

A fenebbi értesítőkön kívül beküldeztetett hozzánk a siklósi községi polgári fiú-iskola és a szegvárdi államilag segélyezett községi poigári fiú- és felső leányiskola értesítője. — A siklósi polg. fiúiskolába iratkozott 57 tanuló, kimaradt 5; vallásra nézve: rom. kath. 32, helv. v. 7, ágostai 1, gör. kel. 4, héber 13. Nyelvismeret szerint: magyar 29, magyar-német 18, magyar-német-horvát 2, magyar-szerb 3, magyar-horvát 3, magyar-tót 1, magyar-német-szerb 1. — A szegvárdi polg. fiú- és felső leányiskolába iratkozott 134 tanuló, meghalt 2, kimaradt 12; vallás szerint: rom. kath. 100, ágostai 3, helv. v. 5, héber 26; nyelvismeret szerint: magyar 90, magyar-német 32, német-magyar 12. —

Látogatás Egerágon.

A rózsafa-tenyésztés hazánkban is mind nagyobb tér foglalt el úgyannya, hogy már nemcsak a művelt közönség, de a nép alsóbb osztálya, a földműves is illet néhány vadrózsafát s azokat az ahoz értékkel benemesített. Nagy-Peterden is virit néhány földműves háza előtt egy két drb rózsafa s el-elmézem vasárnaponként, hogy mily gyönyörrel nézegeti illatozó rózsáit a hály örege-araja és mily különös gondozásban részesíti azokat. Azon, hogy a közép tenyésztési a nemesebb rózsafákat valóban örülhetünk, mert érzése ezáltal nemesebb lesz és ha megtanulta rózsafáit kellően ápolni, gyümölcsláira is több gondot fordít.

De áttérnk már tulajdonképeni tárgyamra, Egerágra tett kirándulásomra. Tudva azt, hogy e beces lap olvasói között vannak olyanok is, kik érdeklődnek a rózsafatenyésztés iránt, engedje meg T. szerkesztő ur, hogy habár halvány színezettel megkísérthessem ismertetni Kontrohr János egerági tanító ur kertjét, illetleg rózsaeerdejét, mely nevezet méltán megilleti azt.

Ha belépünk az említett kertbe, oly kellemes érzés fogja el egész valónkat, hogy alig jutunk szóhoz s nem tudja az ember, hogy a rózsafákat bálumlja-e, vagy azt a lankadatlan szorgalmat, szenvedélyt, mely Kontrohr urat annyi rózsafaj előállítására ösztönözte! A nagykiterjedésű kertben több mint 400 drb rózsafa virit 206 fajban, melyek mind el vannak látva valódi (botanikus) nevekkol, a mi szintén ferdeimert képezi nevezett tanító urnak. Vannak ott törpe, bokoralaku, magas törzsű, szomorú, kuszó rózsafák s ha ezekhez hozzá gondoljuk még a dísz cserjék alá rejtett kalitkákat, melyekben görlek, vadgalambok turbékolnak, méltán rózsaeerdőben képzeljük magunkat. Isten éltesse a rózsá tenyésztők királyát.

Rekettey Pál.

Fájdalommal konstatálhatjuk, hogy a „modern” szülő ma már a gyermek tanításából is dívatot csinált. Azt hiszi a szerencsétlen, hogy mesterként körülmeny-nyel kielégítő czélhoz juthat, pedig nagyon csalódik, mert üvegázi növényt nyer, melyet a legkisebb fiuvalom megölhet, s így szaporítja a korán elhunytak lajstomat, és terjeszti saját magának a boldogtalanság eszméjét, mely tépve-szagatva azon lánca-szemet, mely az embert az élethez fűzi.

De a dívatos korszellem nem törődik ezzel. Hóbertjainak czafrangjait átülte a nevelés kertjébe és — tulhalmozza gyermekét a tudománnyal.

„Mentől többet” hangoztatja uton-utfélen és nem törődik azzal, hogy a tudománynak mennyisége nem a dívathoz, hanem a gyermek testi és lelki erejéhez kell mértnek lenni.

Es ezen „okoskodásnak” mennyi áldozatai vannak; azt a napi tapasztalatok böven, de nagyon böven bizonyítják.

Fogadják szíves olvasóim a következő példát szavaim és állításaim igazolásául:

T... egy * * * beteges, gyenge testalkatu, de kitűnő eszű gyermek volt, kivel én az algymnásiumot P... végzetem. Szülei határozott akaratjukra és maga a gyermek vonzalma után is, kiváló gondallal tanulmányozta a mennyiségtan száraz tudományát.

Már mint algymnásista, sokszor adta fényes tanulását kitűnő tehetségének, mit mi oly sokszor bálumtunk, a főgymnásiumban pedig már tanárainak összes figyelmét magára vonta. És ezt méltán megérdemelte.

Kitűnő elme-éle, gyors felfogása, mely számantani ismerete és kutató természetét fölény emelte fölibékn, úgy, hogy nekem felelhetlennek ama stoikus nyugalmu számtani feleletei, melyek tanárainak teljes megelégedésükkel találkoztak.

Mint gyermek, játékaik fölén is tántoríthatatlanul, szakadatlan köztönossággal szult és mértani talányokkal fűszerezte mulatságainkat, mely idők, mi neki szép jövőt jósoltunk, korántsem gyanítva, ek-

Törvényszéki csarnok.

Előadandó büntető ügyek:

Julius 12-én.

1. Benovits Mária és társa ellen lopás miatt.

2. Kolveza József ellen lopás miatt.

— Istóczy Gyözög szajtóperében e hó 30-án tartották meg a budapesti esküdt- szék előtt a végtárgyalást. — A közvádlót a kir. főügyész helyettese Fekete Ödön képviselte ki az esküdteteket visszavetési jogát egészen kimerítette, míg Istóczy csak nyolcz esküdtet vetett vissza, köztük egy pár zsidót és ezeknél elvetendőbb kormányszívet hirlapírókat.

A vád tárgya volt: „Az elzsidósodott Magyarország” című czikk, mely m. évi július 15-én jelent meg a XII. röpirat 10-ik füzetében s melyben az ügyesség a zsidó hitfeleket elleni gyűlöletre való izgatást lát, s vádlevelében különösen ezeket emeli ki:

„Alig néhány év mulva Magyarország fennállásának ezer éves ünnepepét üliheti, azon nézetet terjeszti s azon meggyőződésre akarja a közönséget juttatni, hogy „a zsidókkal az ezer év ünnepepén meg nem jelenhetünk... a zsidóktól előbb meg kell szabadulnunk.” Mert — ugymond — a zsidóság:

„idegen népfaj, romlott erkölcsökkel, kárhózasos karakterrel, szemtelen arccsal lopta be magát népünk közé, alávaló esz- közeivel urává lett önknek, s most fel- használja népünket szennyes öndérdekből erodó s hazánk végkipusztulására irányzott machinációira.”

„Ez ellen mit sem használ az új jöve- vőnek hazafisága, melylyel oly fennen kérkednek. Amitás, csalás, rut hazugság az, szánva a hiszékenyek s rövidlátók el- vakítására.”

Közéletünkben „nyomor”, „szegény- ség” honol mindenütt az ólakosságául, csak a zsidó... gyarapszik, halad, gazda- godik a mi verejtékünk, a mi jölétünk, a mi életünk irán.” „Megrontotta egész köz- életünket, új ferde irányba erőszakolta haladásunkat, behozott közénk bűnököt, melyek ismeretlenek valának addig, s el- lopta adataimost utain anyagi javainkat, szellemi erőinket, megmértelyezte, kivet- köztette népünk régi erejéből, jelleméből s rabzolgáivá tette öns érdekének.”

A főmese... a középbirtokos osztály borzasztó pusztulásának — a föld népe legnyomorúságosabb helyzetének a zsidóság oka.

„Az ügyvéd, orvos, szolgabíró, jbiró, ha nem zsidó, hát a zsidó zsebé- ben van, s ép oly eszköze a zsidónak, mint a paraszt...”

„A szellemi munkát majd teljesen a zsidó monopolizálja...”

„A közhivatalnokot... a zsidó vál- kalkozót, liferánsok korrumpálták, meg- vették...”

„Az országgyűlés tagjait a zsidók váltóikkal ép úgy megnyergelték, mint a többit s az ötdísz száz képviselő közt nincs tán ötven, ki ne zsidó érdekében, ne zsidó javára, ne zsidó mellett, ne a zsidó paran-

kor hogy valaha ennek ép ellenkezője fog bekövetkezni. Szülők észrevették a szép tehetséget. Búszkák lettek a rendkívüli gyermekre. Ajándékokkal, mesés ígéretekkel jobban fokozták a gyermek hajlékony akaratát, és így pártatlan kitartással, vas-szorgalom- mal, törhetlen kitartással művelte és éle- sítette esztét, úgy, hogy, az érettségi vizsgálaton a mennyiségtan tárgyaiból ki- tűnően éretnek nyilváníttatott.

De a meggyőzést a fiu esztét mí- velte és gondozta, az alatt teste a teher alatt napokint gyengébb és gyengébb lett. Alig bírta már el a teste lelkének felsegys sulyát.

Es ennek daczára is a könnyelmű atya óhajára a fiu magasabb taintézetbe vétette fel magát. S itt is csakhamar a bálumlat és tisztelt tárgya lett. Ejt, nap- ot összevett és szenvedélyének áldozta fel. Kimondhatatlan szenvedélyrel rakta az ekkor már betegeskedő fiunk egymás mellé a matematikai száraz számat.

Es ekkor szenvedélye tetőpontját érte el. A csallagok egymásbózi távolát egy ismeretlen módon találta kiszámíthatónak. Tanárjai elismeréssel voltak iránta.

Es ezen idő óta vágyai nem voltak kielégíthetők soha. A végtelenségért rajon- gott, az kellett neki, hogy természetéhez képest minden akadály nélkül csaponghas- son. Abban lelte örömét, hogy a végtelen úrben kisebb-nagyobb méreteket tegyen, aztán összeadjon, vonjon, sokszorozzon, osszon és a végtelen számokban vesszen el.

S egyszer lelkének számai annyira szétfűtöttek, hogy a központba nem tér- hettek vissza soha. Lelke nem talált többé nyugopontot, — más szóval mondva: a hanyatló test gyöngesége nem bírta meg a lélek növekvő erejét, s fiunk — megőrült.

A halál játékon keze megérinté.

Ö már nincs, csak emléke van a „modern” nevelés jelszérére.

A sokat szenvedett testnek könnyű legyen a föld.

Ifj. Jung Feri.

csára szavazna. Vagy megvette, vagy ki- tartja, vagy megnyerte a zsidó öket ma- gának... „a ház a zsidó érdekek kép- viselőháza”...

„Táradalmunk a zsidó befolyás undok jáрма alatt nyög”

„Az uszora, a korrupció a zsidók érdekében rontja a népet”...

„S ennek ellenében a zsidó semmit sem állítat föl érdemül. — Mert hogy ötven krajczárért felveszi történeti nagy embereink nevét, nem érdem, csak új és méltó jellemvonása a zsidó szemtelenség- nek. Hogy felhagy a kaftán viseléssel, csimbók hordással s úgy a hogy a német külsővel, az még mind nem érdem, csak kialsóság csak ámitás.”

„A zsidó, zsidó marad lelkében és testében mindég, az nem változik; külsőt, azt cserél mindannyiszor, a hányszor csak kell, hisz ott van példának a lengyel, a szanyol zsidó s itt vannak a „mieink.” Változott a külső, de nem a belső...”

„A zsidók erkölcselen fejelméi egész közéletünket megmérgezték, felzúrdúsított ferde irányba vezették.”

„A minden jónak, hazafiasnak esküdt ellenségei a zsidók, szaporodnak arány- talanul akárcsak a filokszerá, ellenük semmi sem történik...”

„Mindez a zsidó emancipáció be- hoztalla óta van, keletkezése onnát datá- lódik, a zsidók szaporodásával egyenes arányban a baj egyre növekszik.”

„A czikliró tehát kimondja, hogy „mi ép nem hevülünk — ugymond — a zsidók magyarsodásáért, asszimilációjáért, mi nem akarunk viperát nevelni melegiteni keblünkön”

„Nekünk ép nem tesz különbséget vajjon a zsidó orthodox-e, neolog-e, status- quo-e, német-e vagy öt hatos magyar, — tudjuk azt, hogy rossz, tudjuk hogy mindaddig romlásra lesz hazánkunk, míg átkos lehet ez a földön fertőzötti a levegőt, melyet a geographusok Magyar- országnak hívnak.”

„Nekünk elvünk az, hogy a zsidó rossz s hogy javulásra képtelen, nekünk programunk az, hogy ki a zaidókkal Magyarországból... Ki velök úgy a hogy lehet, ki velök úgy, hogy kiverik a be- tolakodott tolvajt, a bitorlót, a meg nem érdemelt helyről.”

A főügyesség öröklődése a vád- szedben rendkívüli volt, védő Vadnay Andor különösen kimutatni igyekezett, hogy a vád alá fogott czikk nem egy vallás feleket, hanem egy népfaj ellen van intéve s ezt természetesen begyőzte a vád ellenében. — Istóczy személyes vé- delmében elbeszélte röviden, mi uton lett ő zsidó ellenessé.

Az esküdzök 10 szavazattal 2 ellen Istóczyt felmenté és a bíróság elmaraz- talt az ügyességet a védelmi és eljárás i költésgekben. — Az ügyesség elbusulva magténen elaktáns kudarczon — beje- lenté semmiségi panaszát.

— A tiszaezlári gyilkossági per.

— Ma már tizenöt napja, hogy ezen per végtárgyalása folyik Nyiregyházaán a kir. törvényszék előtt. A közvádlót Szeiffert főügyési helyettes képviseli, azonban egész magyiseleto, minden ténykedése nem arra van irányozva, a mi hivatalbeli feladata és kötelessége — a vád igazolására — hanem ellenkezőleg annak kompromittá- lására. — A nyiregyházi keresztény ügy- védi kar jellemzése és eljárását, feliratot intézett az igazságügyérhez a botrány meg- szüntetésé végett, eddig azonban ez iránt mi sem történt. Hírlík, hogy a főügyési helyettes az igazságügyi miniszterétől hom- lokegyenest ellenköz utasítást kapott a főügyességtől s ez utóbbit a kormány — leszavazva Pauler igazságügyminiszter — pártolja. — Mi azonban ezt nem hisszük, mert Paulernak volna annyi önérzete, hogy ez esetben oda vágná tárczáját az elnök- miniszter rendelkezésére.

Védők két keresztény ügyvéd, — keresztényeknek mondják magukat! — Eötvös Károly elpártolt volt Deákpartí közösűgesy vezérből lett függetlenségi párti képviselő, kinek ténykedése és szövevényei zavarták meg a függetlenségi képviselők klubjának egyetértését s ki az ügyének ügyének a jogszolgálatást követelő köz- vélemény ellen. — Funták Sándor volt fővárosi híres ügyvéd csak mellékes sze- reptet visz. Eötvös támogatói három moz- gékony zsidó ügyvéd, ezek válltette mű- ködnek, hogy a becületles és lelkiismer- tesen valló tanukat haszonlatlan a tárgyhöz nem is tartozó, többször ismételt, — nagy részben illetlen kérdésekkel kifárasztják, felbosszantsák, ellentmondásokba keverék, az utóbbit azonban nem sikerül nekik. — Eötvös annyira megfellekedett ügyvédi hi- vatásáról, a tisztességéről és becsületés- ről, hogy a meggyilkolt Solymosi Eszter anygy is annyira megszorított anyját oly kérdésekkel mérszelte sérteni: „vajlon Eszter leánya nem volt-e terhes állapot- ban?” — Ezt aligha tanulta keresztény hitoktatótól.

Valóban csodálatra és tiszteletre méltó a törvényszéki elnöknek, egy tisztalekű, higgadt, napjainkban igen ritka jellemnek kifogyhatlan türelme, melyet a védők min- den fogalmat felülmúló túlkapásaival szem- ben tanusit. — Erélyt ellenükben nem alkalmaz, nehogy a tárgyalás menetében csak árnyékát is ráfogassák annak, hogy a védelem korlátozva lett volna.

Kihallgatva lettek zsidó tanuk, kik vádlottak mellett begyőzendők voltak, hogy részt nem vehettek a gyilkosság- ban, mert másutt voltak az elkövetés ide- jében, részint, hogy megrozták a terhöl tanuk vallomását, a törekvés azonban nem sikerült annak daczára, hogy ezen mentő tanuk nem lettek kérdésekkel és ellen- kérdésekkel fagatva, felbosszantva és ki- fárasztva, óh a közvádó szerepet névleg vissz főügyési helyettesnek nem állott érdekében ezen mentő vagy a vádat meg- rontó tanuk vallomását próbára tenni!

Kihallgatva lett egy pár zsidó cselédi állapotban nyomorgó keresztény tanu is mentő tanuknak, különösen az iránt, hogy Scharf Móricz a zsidó fiu, ki a gyilkolást látta a zsinagoga kulcslyukán át, kizással fenyegetéssel lett vallomára készitve, továbbá az előbbi hitelesített vallomását szabad lábra helyezésé után kitanítva viz- szavont Szilovics Jankel hullacsempész zsidó vallatása eránt, ezen mentő tanuk, noha igen keveset lendítettek volt a vé- delem ügyén és hamisságukat, kitanított voltak homlokukon hordozták, a kihall- gatás után furdalva lelkiismeretük által a községi előjáróság előtt visszavonták val- lomásukat s így a törvényszék előtt ujra kihallgatandók lesznek. Kihallgatandó lesz még egy eszlári asszony is ki eddig férje — zsidó szolga — által viszatartva nem fedezte fel azon eszlári zsidóasszonyt, ki Eszter ruhát vitte és átadta a tutajosok- nak a csempésztett hulla felöltöztetésére.

A hullacsempészet ügyének tárgyalása e hetet foglalja el, talán sor kerül még az orvosokra és szakértőkre, megjegyzvén, hogy a budapesti orvosok és a természe- tesen nehéz csomó pénzén megváltott ber- lini orvosi vélemények a hullára nézve csak haszonlatlan, az orvosokat erősen kompromittáló erőkődésekként tünnek fel a tisztára felderített tényállás ellenében.

A jövő hét végére várható a per be- fejezése és ítélethirdetés, ama szöveket, mely rengeteg pénzt és hatalmat hoz moz- gásba, hogy a vallásfanatikusok bűnét el- takarja, és által pedig az egész — néze- tünk szerint a fanatikusok bűnében nem részes — zsidóságot rossz hirbe hozza, egot-földet megmozgat, hogy a per ne a nyiregyházi törvényszék előtt végződjék be első foku ítélettel, most már saját mes- terségüket a tanuelőkészítést, Eötvös reá- fogja a tárgyalás hallgatóságára, a mi há- tározottan arra vall, hogy már kétségbe esett védelemének sikerében, hirlapi hire- közt szárnyaltatnak a védők, hogy a kor- mány hatalmát fogják igénybe venni arra, hogy más törvényszék delegáltassék. Erre azonban a kormánynak nincs hatalma, ha csak azt nem tetelezzük fel, hogy befolyást gyakorolhat a kuria elhatározására, a mi felettébb szomorú dolog lenne.

Ezen per tárgyalása egész Európában sőt azonkívül is nagy feltűnést keltő, a zsidó sajtó megfeszíti minden erejét, hogy azt a zsidókra kedvező, a vizsgálóra pedig sötét színben tüntesse elő, most már nem csak azináltak a levegőből rituális bün- csináló bandát, hanem már tanuelőkészítő bandát is, találékonyáguk még ezzel nincs kimerítve, mintha bizony a keresztény- ségnek volna szövetsége ellentük, mely számba vehető és akkor, midőn a kormány tett- leg közvádó nélkül hagyta a per le- folyását, magán vádlót pedig kizár az elég helytelen büntető törvényszéki gyakorlat.

Valóban Magyarországnak igen-igen szomorú állapotait tünteti elő ezen per tárgyalása.

Külömfélék.

— Képviselőnk beszámolója. Dr.

Czirer Ákos városunk függetlenség- párti országgyűlési képviselője vasár- nap délelőtt a tizenegyórái vonattal érkezik városunk falai közé. Délután négy óra k or tartja beszámoló be- szédét a „Hattyu” nagy-teremben, melyre pártunk híveinek különös figyelmét, kiváló érdeklődését hívjuk fel. — Este nyolcz órakor országgyű- lési képviselőnk tiszteletére a „Hattyu”-ban díszvacsora rendezetik. Egy teríték 1 frt. Részvételi-jegyek kaphatók esti hat óráig: Simonfy János, Böhm C. F., Szucsics Károly, Lill János, Ratkovics Ferenc, Radó- csay Mátyás uraknál.

— A választók névsora. Pécs szab.

kir. város választó-körhöz központi vá- lasztmányra részéről közhírre tétetik, hogy az 1884-ik évre szóló választói névjegy- zéknek hivatalból összeállítására kiküldött kiigazitó bizottság munkálatát befejezven, a bel-, siklósi-, szigeti- és budai külváro- sokról külön szerkesztett s ezen központi választmány által is fellüvizsgált névjegy- zékek folyó 1883-ik évi július hó 5 ik napjától ugyan e hó 25-ikéig bezárólag terjedő időközben, a városház iktatóhiva- talában, a város hatósága egyet tagjának jelenlétében közszemlére kitétetnek, mely idő alatt, azok mindenkor reggeli 8 órá- tól 12 óráig bárki által is betekinthető és ugyanazon napki delutáni 2 órájától 6 órájáig lemosolhatók. Együttal közhírre tétetik, hogy az ekként összeállított névjegy- zékek ellen netán tessz, a központi

választmányhoz czimzett a kellő okmányokkal felszerelt irások felelőslámlások, a fenti órák alatt, a névjegyzék kitétele napjától egész 15-ikéig bezárólag terjedő időközben nyújtandó be, a választók névjegyzékének felügyeletével megbízott hatóságilag, az azokat azonnal beiktatni s arról kívánatra elismervényt adni köteles. Ezen határidő alatt beérkezett feladványok f. h. 16-tól 25-ig bezárólag mindenkor reggeli 8 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6 óráig lesznek ugyan már, a fentebb említett helyiségekben betekinthető, mely határidőn belül azokra, aki felszólítva jogosítva van, minden egyes esetben észrevételeit beadhatja. Később teendő felszólamlások visszautasítottak.

A baranyamegyei tisztviselők együletének alapszabályai a napokban érkeztek le a belügyminiszteriumtól, ellátva a szükséges jóváhagyási záradékkal. — Az új egyesület ma (szombat) délután 5 órakor tartja a városház nagytermében Aidingér János polgármester, mint az egyület elnökének vezetése alatt első választmányi ülését.

Pandur-világ. A haldokló pandur-világ gyönyörtéses multja ismét gazdagodott egy brutális eseményvel. — Kalkcer Károly, helybeli polgár, mult pénteken fiával, saját kocsiján a harkányi buszra hajtatott. A kocsi út mentén egy huszár-örmeget, névleg Pintér Mátyás és egy nő. A sikló-harkányi utvonalon utannak hajtatott Németh György sikló-járási szolgabírói segéd, ki valószínűleg szintén a buszra volt menendő. A szolgabírói segéd kocsi, mivel nem vette észre az — előttük haladó kocsi gyeplő-tartóját, hogy nagyhatalom: téns tekintetes szögabíró uraság ül a kocsiban s mivel nem tért ki lóhalálában a kommandóra előlük, meg aztán a lovak nagy port merészkedtek verni; ura utasítása folytán a lovak közé csapott és elkerült Kalkcer kocsiját — megvagdosotta a kocsin ülőket. Ezen embertelen brutalitásnál csak a szerencse volt nagyobb, hogy a kocsin ülők zeme nem folyt ki az ostorcsapások alatt. A téns szögabíró ur azonban ezzel még nem érte be, hanem — mert fenyegetőzni vakmerősködtek az ok nélkül megostorozottak; pandur-testőre által letartóztatva Kalkcert s csak hosszas hatalmaskodás után bocsátotta el. — Kalkcer másnap jelentést tett a főispánnál s mint rendőr-szakaszvezető, a városi kapitányságnál is. Pintér Mátyás a 7-ik huszár-örmednél szolgabíró őrmeget hasonlóképpen jelentést tett a katonai parancsnokságnál. Reméljük, ha van még egy parányi csepp igazság a földön, úgy a jogorvoslat nem marad el.

Utrendőrség. Ilyen nálunk boldog Magyarországon még ez ideig, fájdalom — nincs. Különösen hetivásárokat alkalmával az országutakon közlekedők között fel-felmerülő botránys esetek mindmennyi szomorú bizonyítékai annak, hogy utrendőrség nélkül közutainkon nemcsak a személy- és vagyon-biztonság van veszélyeztetve, hanem a közlekedés is megnehezítették s számtalan baleset történik egyik-másik borított vagy rosszkarutú kocsi kihágásos viselkedése folytán. Különösen tapasztalhatók a pécs-mohácsi, pécs-pécsvári és pécs-siklósi utakon közlekedő falusi atyafiak botránys esetelekedei. A csárdák előtti kocsi-torlódás, kerülletés, löcs-zaklatás, fel-döntetés — napirenden van és nincs a ki a baj elejét venné. Szerény véleményünk szerint a szolgabírák volnának hivatala az utrendőri felügyeletet gyakorolni, csak hogy nem ám úgy, mint hogy azt tudósítunk szerint a sikló-járási szolgabírói segéd gyakorolja. Mellette vagyunk és örömmel ödvözlünk minden idővő és jogos intézkedést, legyen bár az tulszigor, de annál inkább elítéljük az ok nélküli önkénykedést, basászkodást.

Egy kis trombita-szó! A városi zene-egyület tudvalóleg minden évben részesült és részszel is pár ezer forint szubvenzióban, melyért ez előtt, még a katonai zenekar városunk falai közt nem tartózkodott: némi, ismétlünk — némi szolgálatot igyekezett tenni azáltal, hogy utasította a zenekart, miszerint a közönség mulattatására hol a séta-, hol a fő-téren játszó vagy egy másfél órahosszat, ha mindjárt negyed óras páuzakat tartva is. A zenekar az utasításnak megfelelő annyira a mennyire. Ha borult idő nem volt, hallottunk egy-pár „klasszikus hopsz-ot. Klasszikusnak mondjuk és nem közönségesnek, noha bizony eléggé az; mert nem akarjuk megsérteni a „művész“ és „mibárdoló“ urakat. Ma már, mióta a katonai zenekar városunkban székelt, a városi zenekar trombitája halgat, akár a város téns tanácsa a katonakórház ügyéről! Mi az oka? Nem tudjuk! A szubvenzió nem szűnt meg, hanem a zene beszünt. Furcsa! Vagy hogy azt hiszik, hogy — mivel a katonai zenekar, Dr. a ut-eredes szives jóakaratóból játszik hébe-hóba a sétatéren, hát a városi zenekar alhatik az Urban? Korántse higgyék! A szubvenziót nem tisztesség oly anglus flegmával zsebre vágni, mintha biz az afféle muszáj-fizetés volna. Tessék érte illő szolgálatot tenni. A szubvenzió az adózó közönség zsebéből került ki, ezt nem illik figyelmen kívül hagyni.

Meghívó. A pécsi I. veterán és beteggyógyász egyület folyó hó 8-án az üszöghírdőben alaptörvényének gyarapítására

jótevékeny sorsjárték- és táncszal egybekötött kirándulást rendez. Belépti díj 30 kr., melyhez egy drb sorsjegyet díj nélkül adatik; 10 éven alóli gyermekek 10 kr. belépti díjat fizetnek. A kirándulás alatt a pécsvárosi zenekar fog működni. Este 6 és 7 óra közt 8 nyeremény-tárgy nevezetesen 4 férfi, 1) egy arany peosét-gyűrű, 2.) egy ezüst óra, 3.) szintén egy ezüst óra, 4.) egy pár arany ingomb, és 4 női 1.) egy női peosét-gyűrű, 2.) egy arany medallion, 3.) egy arany kerszet, 4.) egy pár füllevaló fog kisorsoltatni. A nyeremény-tárgyak Engeszer Miklós ur aranyműves kirakában megtekintés végett ki vannak téve. Sorsjegyek 10 krajvált kaphatók. Belépti, ugy sorsjegyek előre válthatók Engeszer Miklós, Böhm C. F. szigeti külvárosi kereskedő és Muldini Lukács ítegváros uraknál; — a kirándulás napján pedig 40 krajvált a pénztárnál. Kedvezőtlen idő esetében a kirándulás f. é. július hó 15-én tartatik meg.

A „Pécsi Polg. Kaszinó“, mely helyiség hiányában aktív szereplését egy pár év óta felfüggesztette; jövő héten közgyűlést tartand, melyre az új s régi tagok valamint a nagyközönség figyelmét felhívjuk. A közgyűlés a gyár-utczában levő „Komló“-féle kert helyiségében tartatik. Tárgya: tömörítés és az egyleti helyiség kibérlése. Egyidejleg helyőn látszik lenni, ha a t. érdekeltek tudomására juttatjuk az egyület célját is ezuttal. 3. §. „Az egyület egyszerű és mindenkorra megalakulván, célja, hogy tagjai állandó gyűléshelyen, a művelt társadalmi élet fejlesztését előmozdító barátságos összejövetelek által a kellemes szórakozás és olvasás, úgy a testedzés kellemet élvezhessék.“ Az egyleti tagok magukat 3 évre kötelezik évi 6 frt tagsági díj mellett.

Eb-adv. A város tanácsa felhívja a közönséget, miszerint az eb-advó fizetésére alapul vett egy év június hó végével lejár; ennél fogva a f. é. július hó 1-étől számitandó újabb évre az ebek minősége szerint radjuk kivettelt obtartási díjat a város házi pénztárába f. július hó alatt befizetés s az ebvédjegyet és bércezt a rendőrkapitányi hivatalnál beszerzésük annál is inkább, mert a jelzett hó lefolyása után az oly ebek, melyekért a megjáró díjak be nem fizetettek és védjeggyel el nem láttak, a szabályok értelmében elpusztittatnak.

Nem rossz. X. vagyonos ur ember beállit egy helybeli könyv-és hang-jegy-kereskedésbe és kéri a legújabbban megjelent kóttakat. Elk raknak nagy választékban. Hosszas túrlaklás után egynek megkérdi az árát; nagyon drágálván, másikat választ, azonban azért is sokallotta a kért ár, tovább keresgélve kiválasztott egy harmadikat, meg azonban ezt sem vette, hanem azt mondta a kereskedőnek, hogy: „Legyen szives holnapig kölcsön adni, otthon lemsóloom és szépen, tisztán, minden gyűrődés nélkül visszahozom!“ — Ez már aztán takarékoság!

A pécsi íz. elemi népiskolában az ideji zárvizsgálatok f. hó 8. és 9-én fognak megtartani, melyekhez a t. szülők s tanít-ybarátok tisztelettel meghívattak.

Tolvaj. A mult heten Branga német-bólyi illetőségű pinczér, kaposvárott urától Vei s Mihály csaplóasztól több ruhameüt és 13 pengőt tolvajolva el — megugrott és Pécsre jött. Városunkban a hét folyamán egy kaposvári ember felismerte a jómáradat s azonnal jelentést tett a rendőrségnek. Rendőrségünk a tolvajt elfogta, letartóztatva. Az ellopott tárgyak közül csupán a rajta levő bárony-kabát került meg s a 13 forintból egy pár krajczár.

Haldózások. Stumpf Jozefa é hó 1-én élte 53-ik évében, — Obetko Vilma — Obetko Zaigmond kereskedőnek leánya élte 21-ik évében június 30-án halt meg. Béke hamvaikra!

A fegyver-és vadászati adóról szóló törvény végrehajtása iránt a m. kir. pénzügyminiszter körrendeletet adott ki. A rendelet mindenek előtt figyelmeztet a régi és új törvény intézkedési közt létező azon különbségre, mely szerint a löfegyverek jövőben nem fognak az adó-összeírás alkalmával összeírattni, hanem e helyett kötelesek lesznek a löfegyvertulajdonosok a bejelentést egy e czéllra szolgáló úrlapon a községnél vagy adóhivatalnál benyújtani. A bejelentés előszóval is történhetik, az esetben a bejelentő lapot a községi jegyző tölti be. A vadászati jegyet ezentúl az illetékes kir. adóhivatal szolgáltatja ki. Az új törvény szerint mind a fegyveradó, mind a vadászati adó egyenesen adó címzén vetetik ki s szedik be.

Werner Magdolna k. a. nyilvánossági joggal felruházott tan- és leány-nevelő-intézetében f. é. június hó 26- és 27-én tartattak meg a zárvizsgálatok. Mint az eddigi évekből, úgy az idén is az érdeklődés a szülők és tanít-ybarátok köréből igen szép közönséget vonzott a vizsga-terembe, honnan az érdeklő nagy többség a növendékek nevelését illetőleg a legszebb megelégedéssel távozott.

Éjjeli csendzavarok. Mindig voltak és vannak emberek, a kik abban találják mulatságukat, ha másnak bosszuságot szerezhettek. Kedden éjjel is adta elő magát egy oly eset, mely éppenséggel nem válik tisztességre azoknak, kik

azt kiütdötték és véghez vitték. Allítólag nagy intelligens (?) fiatal ember éjjeli 1 órájtában a Makár-utczában lakó Schönberger asztalos cézgtábláját félig lefejtette s aztán valóságos tatárjárás módra tovább állt. Szerencséjük, hogy ideje-korán kerekelt ottlakt, mert az asztalos-egyenek már elshelődtek, hogy egy kis mörsele tanitások a kóbor lovakokat.

Beethoven hajfirtje. Érdekes ereklények van birtokában a pécsi dalárda, melyet Hölzl Ferencz, a pécsi székesegyház karnagya ajándékozott neki. Ez Beethoven hajfirtje. Három jó barát, akkor még zsenge ifjak, várta szorongó kebelrel a kikerülhetetlen csapás hírére, mely 1827. évi márczius 27-én negyed 6 órakor este a művészvilágot csakugyan befutotta: Beethoven nincs többé! Dr. Schmidt Ágoston, későbbi elnöke a bécsi „Männer-gesangs-Verein“-nak, Szauter Antal költő és Hölzl Ferencz volt a három jó barát. A gyászoló kis társaság Szauter küldte ki, hogy győződjék meg személyesen a szomorú valóról. Szauter küldetéséről csakhamar hazatért, igazolta a csapást, mely a művészetet érte s egyszerűsödött könyező szemekkel vett ki egy gondosan kezelt kis csomagot zsebéből, felnyitotta s megmutatta társainak; egy hajfirt volt, Szauter elmondta, hogy a halottas szobában egy ollót pillantott meg, ezzel egy pillanat alatt levágta a nagy halott fejéről a firtöt s azt elrejtve, távozott a szomorú helyről. A beces emléke Hölzl Ferenczre biztatott, aki később a pécsi székesegyház karnagya lett, s most is az. Hölzl ur az ereklőt a pécsi dalárdának ajándékozta, mely azt, valamint dr. Schmidt Ágost igazoló okiratát, ítevszekrényben drága műtárgyként őrzi. Mint értesülünk, külföldi utjában magával viszi a pécsi dalárda e hajfirtot, úgy a négyezer kivívott győzelem tanujeleit, a nyert díjakat, s mindezeket legalább egy napra kiállítja ott, ahol hangversenyezi fog.

Uj népzenekar. Dankó Gyula elutazása után, Latincsi János új népzenekart alakított városunkban. Az új zenekar vezetője Vörös Gyula, Dankónak volt s előnyösen ismert első hegedűse. Az eddig tartott hangversenyek jó jövőt helyeznek kilátásba.

Harkányi furdóbból. Mai napig van furdóvendég 924 személy, passans 1470 személy. — Harkány 1883. július 5-én. Koncsek, f. biztos.

Uj győgyzertár lett megnyitva mult hó 21-én Dunaszekesön a „Vörös kereszt“-hez czimezve, mely Csurgay Kálmán gyógyszerész tulajdona és az előhaladó kor igényeire képest van felszerelve. — Nagy hiba azonban, ha a magában is népes Dunaszekes városának, de kivált környékének, igen szükséges orvos hiányzik, e bajon azonban, mint lak-punk mai számában felvett pályázati hirdetményből látszik, nem sokára segítve lesz.

Nagy szerencsétlenség é hó 3-án Londonban. Egy hajó a vizre bocsájtáskor oldalt fordult és elsüllyedt rögtön. — A tenger árja akkor rendkívül nagy volt a csak kevesen voltak megmenthetők a segély csónakok által, a szerencsétlenek számát 150-re teszik s voltak többnyire mérnökök, tüzoltók és ácsok, a buvárok hozták meg, hogy a feloldott hajó tele van baltáikkal.

Mit nem tud Kossuth? A „Pesti Napló“ ma Kossuth iratai IV. kötetéből egy fejezetet közöl, melyben többi között a következő érdekes adoma van elmondva: A „reklam“ szó eszembe juttatja egy bostoni Yankee élelmességét, mely a reklámmesterség mezején igazán unikum. Irataim I-ső kötetének előszavában (XVII. lap.) említés van az ünneplés fogadtatásról, melylyel Massachusetts állam 1852-ben megtisztelt. Meghatározás gyászruha jelenet volt. A térről, melyen 30 ezer főnyi milícia felelt szemlét tartottam, a kapitálümhoz hajtottunk, melynek nyilt oslotp-csarnokában a szenátus és képviselőház elnökeikkel s az államkormányzóval élőkön, fedetlen fölvel vártak. A mint épen kilépdő valék a kocsiból, hogy felmenjek a kapitálümhöz felvezető óriási lépcsőn, mely jobbról-balról a világ minden zászlójával (az osztrák hazét kivéve) fel volt lobogózáva, egy ember egy ölnyi nagyságú szines papírvet dobott be a kocsimba; nem volt időnk megnézni, hogy-mi? egyik segédem összehajta zsebre tette. A mint a fogadtatás végeztével szállásomra hajtatam, utközben megnéztem. És mi volt rajta? „Je vous la donne en mille, en un million“ mint a francia szokta mondani (ezeret, egy milliót egyre), hogy senki sem találja ki. — Legfelül könyöknyi óriási betűkkel e szó „Kossuth“, utána apróbb betűkkel pár magasztaló sor, hogy minő nagy ember, minő derék ember, s mi sok mindenfélet tud az a Kossuth, aztán nagyobb betűkkel a következők: „de egyet még sem tud az a Kossuth! nem tud inget varni. Azt én N. N. tudok! Boltom ilyen utca, ilyen szám. Arak, stb. Az egész város tele agtvatta ezzel a plakáttal. A nap ünnepléje voltam; a kubitális Kossuth szó megállította az emberket, mindenki elolvasta. — Ez aztán „reklam“!

Majmok és az asszonyok. Az angol törvények teljes önállóságot biztosítanak a nőeknek vagyonilag, azonban a férj nem tartozik felesége adósságait kifizetni, de a törvények értelmében felelősségre vonható, ha neje más rágalmaz. Így a

napokban egy boldogtalan férjnek 400 font sterlinget kellett fizetnie, mert rágalmazott. A férj hallani sem akart a fizetésről, a bíró erre leherdta, hogy nem viseli úgy magát mint egy gentleman. A közvádó vádbeszéde nagy derültséget kellett. „Egy nagy bírói tekintélyre — így szónokolt — Seldon lordra hivatkozom, a ki azt mondá: Ha valaki majmot tart, annak meg kell téríteni az összetört porcellán cserepeket is. Ez vonatkozik a feleségétásra is. Rágalmazási perenkél a férj a felesél, ha mindjárt egy szót sem szolt; feleségéért őt kell felelősségre vonni.

Kimutató. A pécsi kath. legényegylet 1883. évi június hó 24-én tartott jánálisáról. Bevétel 238 frt 30 kr. Kiadás 102 frt 19 kr. Maradt 136 frt 11 kr. Felülvezettek: Károly Ignéz 5 frt, Mendik Ágoston 5 frt, Zelesni Károly 1 frt Erdődi 10 kr., Thurn István 40 kr., Halászok Vince 40 kr., Török Antal 10 kr., Kromling Károly 2 frt, Pert Antal 80 kr., Hirczi Ferenc 70 kr., Kelemen 60 kr., Jászai József 20 kr., Lás János 40 kr., Heiland Nándor 10 kr., Hippan Ferenc 1 frt, Bézl Fábán 20 kr., Jozipovics Mari 30 kr., Hajdu György 50 kr., Kaufmann Lajos 50 kr. A nemeskoblit adakozók fogadják a legészintőbb köszönetet.

Egy alsóbb rendű állami tisztviselő méltányos díjért óhajtan egy ügyvédi irodában hivatalos órán kívül, akár iv-száma akár pedig óránkénti díj mellett — dolgozni. Egyszerűbb kérvények, keresetek stb. fogalmazásában is jártassággal bír, — és jó bizonyítványokkal rendelkezik. — Utbaigazítással szolgál a lap kiadóhivatala.

Egy okleveles tanító ajánkozik a vakációra előnyös feltételek mellett helybeli kisebb (6—14) éves tanulókat oktatására. Tudakozódhatni kiadóhivatalunkban.

Irodalom.

780 magyar népdal zongorára. A „Magyar Dal-Album“-ból, megjelent a IV-ik kötet 9-ik füzet a 781—780. számú, következő dallamokkal: 1. Patyolatok a kuzec. 2. Pásztor vagyok az alföldön. 3. Pesti kaszárnya. 4. Piros alma gömbölyb. 5. Piros a te kendőd. 6. Rég elullott a levele. 7. Sikos a hó, szalad a szán. 8. Szállj le huszár a nyeregből. 9. Százaz ágra száll a gerle. 10. Szereti a hal a vizet. 11. Szeretlek, szeretlek anyagom. 12. Szeretlek kedves rózsám. 13. Széles az én kedvem ma. 14. Szép a hajnal pipi-piros nyílása. 15. Szép a világ, éles az élet. 16. Szépen mosolyg a nap. 17. Szintelen, szintelen. 18. Szitytya vitézk. 19. Szól a lélekharang. . . 20. Szól a világ, mit hajtók rá. — A „Magyar Dal-Album“ IV. köteté ismét 10 havi füzeten jelenik meg és pedig 200 dallamtartalommal. Előfizetési ár egész évre: 10 füzetre 1 frt 80 kr., félévre: 5 füzetre 90 kr. Eyyos füzet ára 25 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Előfizetések legészintebben postaltalványon a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Ujabb Nagel útdal Budapesti könyvkereskedő kiadásában megjelent a „Magyar általános levelezés és házi titkár“ 2-ik füzet. (Szerkesztő Kőrösi Alajos) E füzetet a szerkesztő a mondatoknak ismertetésével kezdte, ismertetve a helyesírás jelölését a azok használatának szabályait; megkezdte a levélírás szabályainak ismertetését, szót az írásmódról, annak különböző nemeiről és kellekről, közli a levélírás módjának kellekeit áttér a levelek formáságaira; ezek közt ismertet a levelek halmazságit felírást, megszólítást, a levél előrszékének bevezetésének czélját és tartalmát; szót a levél tartalmáról, a tárgy előrszékének módjáról, a levél berekesztéséről az aláírásról és névről, a kelet és utóírást; értekezik a külforraszokról, ismertet a levél címzés szabályait, végre szót a czimekről, a közli a különböző magyar czimeket betűrendben. E tartalmat füzet ára 30 kr. Ugyanazon kiadónál megrendelhető az „Ünnyevő“ füzetekben, fől, és egész kötetben és díszkötésben.

Magyarország havifolyóirat a magyarországi érdekekben. Kiváló dolgozóitársak közreműködésével szerkesztő Ardényi Dező. Megjelent a juniusi szám szokott gazdag és változatos tartalommal. Mintán e hézagot pótló folyóiratról ajánlva és elismerőleg már többször megemlékeztünk, ezuttal még csak azt jegyezzük meg, hogy az július 1-én új folyamot kezd, s félévi előfizetési díja 2 frt, negyedévre 1 frt. — Ajánljuk előfizetésre.

Az osztrák-magyar monarchia térképének a katonai földrajzi intézet által készített legújabb füzete 32 lapot tartalmaz, melyek közül 8 Csehország, 11 Magyarország, 4 Isztria, 9 Szlovénia és Horvátország vonatkozik. A nagy térképből eddig 464. lapot bocsátottak közre s csehország térképe most már egészen teljes. Megjelent továbbá Prága és Zágráb környékének térképe is, melyre egy lapból áll s mind-egyének közepére esik az illető város. Fekete nyomásban Prága térképe 90 krajczárba kerül. Zágráb 1 frba, szines nyomásban Prágát 1 frt 30 krba, Zágrábt 1 frt 50 krba. E 23. sorozattal együtt 446 lap jelent meg eddig ez új térképből, melyek (egyenkint 50 krajvált) kaphatók a cs. kir. katonai földrajzi intézet főraktárában (Lechner R. cs. kir. udv. könyvkereskedésében, Bécs, Graben 31) s általa minden más könyvkereskedésben.

Szerkesztői posta.

Laskó polgárnak. — Igen sajnáljuk, hogy tudósítását névtelenség miatt nem adhatjuk. — Nekünk ismerni kell a tudósítót, hogy megbízhatósága felett megnyugtatra legyünk, habár nevét a lapban nem is nyomtatjuk ki.

Nyilt-tér. *)

Salvator
elsőrangú vasmentes savanyúvíz,
lithium és bornátriumban gazdag forrás, orvosi tekintélyek által a legész és emésztési szervek hurutos bántalmainak rendelve; — kiválóan a köcsvény, hólyag és vese bajoknál. Borral használva igen kellemes üdítő-ital. 129. (20—10)
Kapható ásványvíz-kereskedésekben s legűbb győgyzertárban.
Salvator-forrás igazgatóság Eperjesen.
Budapesten főraktár EDESKUTY L. urnál.

*)Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Ramazetter Károly urnak helyben!

A „Fünfkirchner Zeitung“ 52. számában megjelent felelőslámlás indítva érzem magamat a következő válaszra:

Minthogy önkem valamennyi és pedig 1879, 80 és 81-ik évekről összesen 313 frt 14 kr. értékű és a („k ő s z ű n e t t e l f e l v e t t e m“) megjegyzéssel ellátott számlái kezemben vannak, gyanitom, hogy én komorkárságban szenved és hogy vejeje beteges! Ezt már onnét is következtetem, mert ön egyszer panaszoktól nekem, hogy soha sem tud aludni!

Szemből számon Ramazetter ur! É s mentő-előbbi javulást kívánok, különben az ön- és Liptómező közti távolság sokkal gyorsabban kisesbedhetne, mintsem ön azt kíváná!!!

Pécs, 1883. július 2-án.
Luzsoviecs László.

NAGY FERENCZ
laptulajdonos.
Halsch Emil, Kis József
felelős szerkesztő, szerkesztőtárs.

Hirdetések:

Első ügyvédi-ügynöki-iroda.

(Fennáll 1876-ik év óta.)

Vidéki ügyvédtársaimtól, egyletek-, társulatok-, közegek- és magánzóktól stb. elfogadok minden megbízást, mely törvénykezési vagy közigazgatási ügyekben a Budapestben székelő kir. miniszteriumok, kir. curia, váltó- és egyéb törvényszékek, társulatok- és egyleteknek közbenjárás, kölcsönügyletek, szorgalmazást, értesítéseket stb. igényel. Eszközök cézgebjegyzéseket, készíték vad- és védíratokat.

Czélja ügyvédi irodámnak: a vidéki ügyös-bajosokat a jövésmenési, utánjárásai időtöltési terhes költségektől megmenteni, gyors, kimerítő, alapos tudósításokkal szolgálni és hol akadályozva lennének, képviselni stb.

A díjak előre küldendők be. Egy fél napi időnél többet nem igénylő eljárásért 1—3 frt.

Irodám helye: Budapest, 9. ker. Csillag-utca 8. sz.

Réső-Ensel Sándor,
köz- és váltó-ügyvéd.

Ház bérbeadó!

Pécsen a Majláth-téren 5. számú egész ház, mely áll 4 szoba, konyha, fakamara, pincze, padlás és száraz bejárásból, f. é. október hó 1-től bérbé adatik. Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál. 192. (1—1)

Mária-celli gyomor-cseppek

jelcs hatású győgyzser a gyomor minden bántalmái ellen,

és föllumulhatatlan az étvágy-hiány, gyomor-egyenség roszsága lehet, szelek, savany felbűvés, köhka, gyomorhurut, gyomorfég, lungyóképződés, túlságos nyálkagözdös sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorfég, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giszta lép és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegese ára használható utastással együtt 35 kr. Kapható: Pécsen Balás Ödön, Konács Mihály és Sipőcz István győgyzserésze uraknál. Valamint az osztrák-magyar hirdólam minden nagyobb győgyzertárban és kereskedésben.

Központi székhelyén raktár nagyban és kicsinyben.

BRADI KÁROLY.
az „Áraverés“ címzett győgyzertárban
Kreuzierben, Morvaországban
99. (0—18)

Árverési hirdemény.

A „pécsi takarékpénztár“ Igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a nádasdi Rauschenberger-féle, a 710. sz. tjkben felvett 473^b h. sz. sz. a. belsősegen épült 247^a sz. ház, udvar és 474. h. sz. sz. a. kertre nézve, Nádasdon a helyszínen 1883. évi július hó 15-én d. e. 11 órakor önkényes árverés tartatik.

A venni szándékozók a kitzított nap, s helyre 250 frt készpénz, illetve óvadékképes papirokkal ellátva ezenel meghívattak.

Az árverési feltételek Tekintetes Horváth Mór kir. Járásbíró urnál Pécsváradon, — úgy a „pécsi takarékpénztár“ Igazgatóságánál Pécsen, be- tekinthetők.

Kelt Pécsen, 1883. évi június hó 20-án.

A „pécsi takarékpénztár“ Igazgatósága.
174. (1—1)

Stragon-Mustár
patent csomagolásban.
Schmidt Viktor és fiaitól.
186. Bécsi különlegesség, (26-1)
legjobb belföldi minőség, 1/4, 1/2, 1/3 kilós üvegekben a valódi védjeggyel ellátva kapható minden fűszer- és csemege-kereskedésben.

2298 Mohácsi járás szolgabírájától.
k. i. 1883

Pályázati hirdetmény.

Duna-Szekeső, Baar, Somberek, Rác-Görcsöny, Szabar és Doboka községekből alakult közegészségi kör részére szervezett és évi 200 ft tisztelet díjjal javadalmazott **Dunaszekesői körorvosi állásnak Dunaszekesőben** mint a körorvos szakhelyén választás útján leendő betöltésére határnapul **f. évi július hó 29-ik napjának reggeli 9 órája** tűzetik ki.

Felhívtnak mindazon okleveles orvosok, kik ezen állás elnyeréséért pályázni óhajtanak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket bezárólag **f. évi július hó 24-ik napjáig** alulírtnál benyújtsák.

Mohács, 1883. évi június hó 29-én.
Sey Lajos
szolgabíró.

185. (3-1)

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Matyasko Erzsébet végrehajthatónak Paolovits Pavo és neje Sörös Róza végrehajtható szövetet elleni 46 ft 70 kr. tőke, ennek 1878. évi május hó 8-ik napjától számított 8% kamatai, 6 ft per, 4 ft 60 kr. végrehajtható-folyamodási és 15 ft 45 kr. árverés-folyamodási és követelések valamint a még netán felmerülő költségei kielégítésére a következő ingatlanok u. m. a darázi 663. sz. tjkönyvben foglalt 87. sz. ház udvar és kert a 187. hrsz fokvőség 446 ftban ezennel megállapított kikiáltási ár mellett **Darázs községben a községi házban 1883. évi szeptember hó 11-ik napjának d. u. 2 órájában** megtartandó nyilvános árverésen, szükség esetében, a kikiáltási mint becsáron alól is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan mint kikiáltási, mint becsár 10% vagyis 44 ft 60 kr készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első részt az árveréstől számított 8 nap, a második részt 3 hónap s a harmadik részt a bánatpénz betudásával 6 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után, az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak Pécsen 1883. évi június hó 1-ső napján tartott üléséből.

Kiadta
Brodzky Béla
kir. törvényszéki jegyző.

LEGYŐBB SZIVARKA-PAPÍR
LE HOUBLON
FRANZIA GYÁRTMÁNY.
UTANZÁSTÓL ÓVATIK MINDENKI!!!
Ezen szivarpapír csak akkor valódi, ha minden levél LE HOUBLON bélyeget tartalmaz, és minden kardon az alanti védjegy és szignatúrával van ellátva.
OAWLEY & HENRY
Propriétaires
GAWLEY & HENRY, Fabrikant, PARIS

Szénsavdús, természetes égv. asztali víz; hathatónak bizonyult a légzési szervek és gyomor bántalmainál.
Kútvallalat
Kahl és társa
Kronдорfban
Carlsbad mellett.
Főraktár Pécsen:
Frankfurter Albert úrnál.
143. (15-7)

Arverési hirdetmény.

Belváros klímó-utca 32. sz. alatti néhai **Johann József** tulajdonát képező ház f. évi július hó 10-én délután 3 óraker helyszínen nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek el fog adatni.
173. (3-3)

Becsár 4750 ft o. é. bánatpénz 200 ft o. é. az árverés előtt leteendő.
— Vevő tartozik e vételért azonnal lefizetni, mire azonnal birtokba lép.
Pécs, 1883. június hó 16-án.

Held Ferencz
végrendeleti végrehajtó.

9825
1883. sz.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Hasenthal Antal és Haitz János végrehajthatóknak Vásonyi Pál végrehajtható szövetet elleni 40 ft tőke, ennek 1876. évi szept. hó 21-ik napjától számított 6% kamatai, 12 ft 40 kr. per, 7 ft 45 kr. végrehajtható-folyamodási és 15 ft 40 kr. árverés-folyamodási és követelések valamint a még netán felmerülő költségei kielégítésére a következő ingatlanok u. m. a battinai 468. sz. tjkönyvben foglalt 214. sz. ház udvar és kert 259 ft; a battinai 592. sz. tjkönyvben foglalt 17. sz. sz. kert és pinchezah 80 ft és ugyan azon tjkönyvben foglalt 981c sz. sz. sz. 84 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban **Battina községében a községi házban 1883. évi szeptember hó 11-ik napjának délelőtti 10 órájában** megtartandó nyilvános árverésen, szükség esetében a kikiáltási mint becsáron alól is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan m. kikiáltási mint becsár 10% -kát vagyis 25 ft 90 kr 8 ftot és 8 ft 40 kr készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első részt az árveréstől számított 8 nap alatt, a második részt 3 hónap alatt, és a harmadik részt a bánatpénz betudásával 6 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak Pécsen, 1883. évi június hó 1-ső napján tartott üléséből.

Kiadta
Brodzky Béla
kir. törvényszéki jegyző.

Az első pécsi asztalos-egyesület

Held Gusztáv, kárpitos
KISTÉREN,
ajánlják a n. é. közönségnek dűsválasztékú raktárakat mindennemű
asztalos, kárpitos és esztergályos

saját készítményü legújabb és legjobb minőségű árukból legutányosabb árért.
Ugyisint: azon hírneves Kohn-féle székeket hajlított fából, vasbutorkat, tükröket stb. a melyekből folyton nagy választék tartatik.
A midőn felkerjük az e szakmába vágó cikkek szükségleteik fedezésénél minket megbízásaikkal szerencsésítetni, ajánljuk magunkat még mindennemű **asztalos- és kárpitos munkák** elkészítésére, **vendégfogadók és kávéházak** teljes stílusú berendezésére, valamint legújabb minta szerinti **új tekeasztalok** készítésére és javítására.
Az eddig bennünk helyezett kegyes bizalom és pártfogás fentartását jövőre is kérve, maradunk
mely tisztelettel
az I. pécsi asztalos-egyesület
és
HELD GUSZTÁV,
kárpitos, kistéren.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
STEFANIA
Koronahercegnő forrás.
Trieszt 1882
arany érem.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Frankenthaler Jakab végrehajthatónak Fekete Mihály és neje Istvánovics Anna végrehajtható szövetet elleni 90 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében, a pécsi kir. törvényszék területén lévő **Birján községben** fekvő birjáni 36. sz. tjkönyvben felvett I. a. 1/4. külteleknek Fekete Mihályt és neje Istvánovics Annát illető fele 672 ft becsértékben a birjáni 77. sz. tjkönyvben felvett I. a. 1/4. kültelekre mint Istvánovics Annát illető ingatlanokra az árverést 1400 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok az **1883. évi október hó 4-ik napján délelőtti 9 óraker**, **Birján községben** a községi bírólakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 67 ft 20 kr, 140 ftot o. é. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiadott szabályszerű elismervényt átsozolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi ápril hó 27-ik napján tartott üléséből.
Kiadta
Declva
kir. tszéki jegyző.

183 (1-1)

Hirdetmény.

Mohács nagyközség előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy a nagyközség tulajdonát képező **püspöki kastélynak átalakítása és javítása, valamint egy század lovasság elhelyezésére** szükséges fióklaktanyának megfelelő új legénységi laktanya és **104 lónak** való új istálló építésére az árlejtés nyilvános szóbeli verseny és írásbeli ajánlat útján **Mohács nagyközség tanácstermében**
f. é. július hó 8-án délelőtti 10 óraker fog megtartatni.

Mihez tartás végett a vállalkozni szándékozókknak tudtára adatik, hogy az építkezésre vonatkozó tervek, költségvetés és árlejtési feltételek a nagyközség tanácstermében a mai naptól az árlejtést megelőző napig betekintethetők.

Az építkezésre **29,093 ft 98 kr.** irányoztatott elő, miért is az árlejténi szándékozók ezen összeg 10 százalékát bánatpénzképp letenni, esetleg írásbani ajánlatukhoz csatolni, valamint ajánlatukban azt is kifejtetni tartoznak, hogy az árlejtési feltételeket tökéletesen ismerik.

Kelt Mohácsen, 1883. június hó 22-én.
Bubreg Ferencz,
Mohács nagyközség bírája.

179. (2-2)

Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavármegyében,
fürdőidény Május 1-től Szeptember 30-ig.
Ezen 50° R. természetes meleg ártózi kénforrás nemcsak az ország első gyógyintézetéhez tartozik, hanem a külföldi hason gyógyintézetek mindegyikében felülmúlja. Vegyalkatrészeit illetőleg **Dr. Than Károly** vegytanár által teljesített elemzés szerint kénés hévíz, mely iblant, büzenyt és mind-oddig ismeretlen szénéleg-kénegőzt tartalmaz.
Kütfő gyógyítási hatással bír **eszes, köszvény, görvély, idült borküttegek, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, fehérlás, sebzekek, daganatok** és higanyos gyögszerek által okozott mérgezesekre, továbbá májlep, általán mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.
A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszerű gyógyforrásnak ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségeiben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli. E fürdő a maga nemében egyedüli, minden más belföldi, akár külföldi hasonygyógyorászt gyögyhatás tekintetében felülmúl; a mit különben az évről évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.
Az utazásra ajánlható: Budapest-pécsi vasut vagy Déli vasut Budapest Kanizsa-Barcsi vonala, állomás: Pécs alföldi vasut Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány.
Posta- és távírda állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1883. május hó.
156. (6-6)

Omnibus közlekedés Barcs-Daruvár (Lipik)
között, július hó 1-től kezdve a mellék-állomások **Verőce, Terezoavác, Pivnicá és Bostaj** érintésével.
A naponta közlekedő négyfogatú töltöt társasosokon lovák közserű felváltásával történik.
Indulás Barcsról 10 óraker reggel a bost, budapesti, kanizsai, zágrábi és osztrák személyvonatok megérkezése után, Erkezős Verőceire 12 óraker (déli állomás) Terezoavácra 3 óraker, Pivnicára 4 óraker, Erkezős Daruvárra este 7 óraker.
Indulás Daruvárról reggel 6 óraker, Erkezős Pivnicára 10 óraker, Terezoavácra 11 óraker, Verőceire 12 óraker (déli állomás). Erkezős Barcsra este 1/2 óraker a pécsi, budapesti, kanizsai, zágrábi és osztrák személyvonatok elindulása előtt.
Árak: Személylegy Barcsról Daruvárig 6 ft o. é., Barcsról Verőceig személyenként 1 ft o. é., podgyászért minden 10 kilo és kilométer után 1/2 kr.
Jegyek váltathatók: Barcsan a m. k. postahivatalban, Daruváron a fürdőigazgatóságnál, valamint minden mellék állomáshelyen.
180. sz. (3-2)

HERMANN RÓBERT
Pécsett, ferenczies-utca 8. sz.
Ajánlja a raktárában levő
kézi- és járgányos cséplőgépeket, sorvető gépeket (Drills), gabna-rostákat, konkoly-tisztítókat (Triens),
szecskavágókat, kukoriczamorzsolókat, répavágókat, ekéket, lókapákat, töltető ekéket, boronákat, amerikai lögereblőket (széna gyűjtő), acél, széna és trágya villákat, készén- és gabona lapátokat, borsajtókat, borszivattyukat, mézga- és kender tömlöket: és eszközök minden a raktárban nem lévő gazdasági gépek, nagyobb járgányos és gömzondonyos cséplőgépek, tűz- és kertifecskegők, fű- és gabona-kaszáló gépek beszerzését; vízmentes, kátrányos- és mézga-ponyvak, buza- és liszt-zsákok, gépolaj, eredeti gyári árak mellett kaphatók a megrendelések leguagyobb pontossággal, előnyös fizetési feltételekkel, hozatnak kivételbe.
157. (3-3)

1881-ik évben 295.000 palack, 1882-ik évben 550.000 palack lett elszállítva.
A mohai AGNES-forrás
A gráci 1880 évi országos kiállításán elismerési oklevelet nyert.
A gráci 1881. évi országos kiállításán elismerési oklevelet nyert.
hazánk egyik legszénsavdúsabb
savanyuvize
kítűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.
Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.
Fris töltésben mindenkor kapható
ÉDESKÜTYÜ L.
m. k. udvari szállítónál Budapest, Erzsébet téren.
Ugyisint minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.
Pécsett: Eizer János, Spitzer Sándor, fia, Nick Károly uraknál.
76. (19-9)
1881-ik évben 295.000 palack, 1882-ik évben 550.000 palack lett elszállítva.